

पर्यटन विभागामार्फत सन २०२५-२६
या वित्तीय वर्षात आयोजित करण्यात
येणाऱ्या महोत्सवाची दिनदर्शिका तयार
करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग
शासन परिपत्रक क्रमांक : टिडीएस २०२५/०६/प्र.क्र.९२/पर्यटन-३,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : २० ऑगस्ट, २०२५

प्रस्तावना :-

राज्यातील पर्यटनाला चालना देऊन राज्यातील पर्यटनस्थळांची राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय पातळीवर व्यापक प्रमाणावर प्रसिध्दी व प्रचलन करून देशी - विदेशी पर्यटकांना मोठ्या प्रमाणावर आकर्षित करण्यासाठी पर्यटन विभागामार्फत राज्यात विविध पर्यटन महोत्सव आयोजित केले जातात. तथापि, सदर महोत्सवाच्या आयोजनाबाबत विभागाची दिनदर्शिका निश्चित नसल्याने महोत्सव आयोजित करताना एनवेळी महोत्सवाच्या तारखा व ठिकाणीमध्ये बदल झाल्याने सदर महोत्सवाच्या माध्यमातून राज्यातील पर्यटन स्थळांची अभिप्रेत असलेली प्रसिध्दी मोहिम राबविण्यास समस्या निर्माण होत होत्या. सदर बाबी टाळून राज्यातील महोत्सवाचे विविध वेळेत विविध ठिकाणी यशस्वी आयोजन करण्यासाठी मा. मुख्यमंत्री महाराष्ट्र राज्य यांनी दिनांक ०२ ते ०४ मे, २०२५ रोजी महाबळेश्वर येथे आयोजित केलेल्या महाराष्ट्र महापर्यटन महोत्सवाच्या समारोप सोहळ्यात पर्यटन विभागाच्या महोत्सवाची दिनदर्शिका तयार करून त्यानुसार महोत्सवाचे आयोजन करण्याचे विभागास निर्देश दिले होते. त्यानुसार पर्यटन विभागामार्फत सन २०२५-२६ या वर्षात आयोजित करण्यात येणाऱ्या महोत्सवाची वार्षिक दिनदर्शिका तयार करण्याचे प्रस्तावित होते.

परिपत्रक :-

पर्यटन विभागामार्फत विविध महोत्सवाच्या माध्यमातून पर्यटन स्थळांची प्रसिध्दी करून देश विदेशातील पर्यटकांना आकर्षित करण्यासाठी सन २०२५-२६ या वर्षासाठी पर्यटन महोत्सवाचे खालील तक्त्यात नमूद केल्याप्रमाणे आयोजन करण्यासाठी पुढील कार्यवाही करण्यास याद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे :-

अ) प्रमुख पर्यटन महोत्सव (सन २०२५-२६)

अ.क्र.	विभाग	महोत्सवाचे नाव	जिल्हा	उपक्रम (Activity)	संभाव्य कालावधी
१.	कोकण	मोबाईल टॅन्ट व बीच सँड पर्यटन	सिंधुदुर्ग, रत्नागिरी, रायगड,	• वाळूशिल्प कलाकृती प्रदर्शन / स्पर्धेचे आयोजन • जलक्रीडा / साहसी उपक्रम (जल, जमिन व	

		महोत्सव, कोकण कोस्ट, आंबोली महोत्सव	पालघर	हवा) • टेन्ट, पॉड सॅक्स इ. • स्थानिक हस्तकला तसेच खाद्यपदार्थ यांची दालन उभारणी. • सह्याद्री इको सफारी • स्थानिक पर्यटन स्थळांची मार्गदर्शक सहल • स्थानिक लोककला व सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन • बीच स्वच्छता मोहीम राबविणे. • कातळशिल्प प्रचार व प्रसिध्दी • स्थानिक पर्यटन उद्योजकांसाठी कार्यशाळा / चर्चासत्रांचे आयोजन • सोशल मिडीया प्रभावकांच्या माध्यमातून 'बेस्ट रिल्स' स्पर्धेचे आयोजन • वेलनेस इ.	माहे, नोव्हेंबर, डिसेंबर, २०२५ व जानेवारी, फेब्रुवारी, २०२६
२.		गणेशोत्सव	मुंबई, पुणे, कोकण व नागपूर	• पर्यटन क्षेत्राशी निगडित भागधारकांचा सहभाग असलेल्या महाराष्ट्रातील गणेश दर्शन परिचय सहलीचे आयोजन • देशी-विदेशी पर्यटकांसाठी गणेश दर्शन सहलीचे आयोजन • गिरगाव चौपाटी येथे प्रेक्षक गॅलरी उभारणी • गिरगाव चौपाटी येथे गणेश विसर्जन सोहळा कार्यक्रमासाठी विदेशी पर्यटकांना आमंत्रित करणे. • विदेशी पर्यटकांचे कार्यक्रम स्थळी पारंपारिक पद्धतीने स्वागत करणे तसेच गणेश आरती कार्यक्रमाचे आयोजन करणे. • गणेशोत्सव हा जागतिक पातळीवर नेण्याच्या दृष्टीने नियोजन / स्पर्धा इ. आयोजन • विविध देशांचे वाणिज्यिक दूतावासांच्या प्रतिनिधींच्या समावेश असलेल्या परिचय सहलीचे आयोजन	माहे ऑगस्ट- सप्टेंबर, २०२५
३.		गेटवे ऑफ इंडिया / एलिफंटा महोत्सव	मुंबई शहर	• संगीत व सांस्कृतिक कार्यक्रमांचे आयोजन • लेझर शोचे आयोजन • क्लेआर्ट स्पर्धेचे आयोजन • हस्तकला दालन उभारणी • मुंबईतील पर्यटन स्थळांची मार्गदर्शक सहलीचे आयोजन • बोट टूरचे आयोजन • महाराष्ट्र पर्यटनावर आधारीत परिसंवाद / चर्चासत्राचे आयोजन करणे.	माहे फेब्रुवारी, २०२६
४.		मुंबई कार्निव्हल	मुंबई महानगर प्रदेश (MMR Region)	• मुंबई महानगर प्रदेशात विविध संगीत व सांस्कृतिक कार्यक्रमांचे आयोजन, भारतीय नाट्य महोत्सव, चित्रपट महोत्सव • लेझर शोचे, लाईट अँड साऊंड शो आयोजन	माहे जानेवारी- फेब्रुवारी, २०२६ (२१ दिवस)

				<ul style="list-style-type: none"> • महोत्सव कालावधीत विविध मॉल, हॉटेल्स व शॉपस् मध्ये खरेदीवर आकर्षक सवलत • हस्तकला व खाद्यपदार्थ दालन उभारणी (वरळी, माहिम, वसोवा इत्यादी.) • शॉर्ट फिल्म स्पर्धा • महाराष्ट्र फुडस् फेस्टीव्हल • मुंबई कार्निव्हल परेड, म्युझियम टूर्स • मल्टीप्लेक्स थिएटर्समध्ये चित्रपट शोवर आकर्षक सवलत • साहसी उपक्रम • बीच क्लीनिंग, बीच फोर्टस्, बीच वेलनेस् • ७D थिएटर्स, • टुरिझम स्टार्टअप्स, पॉडस् इत्यादी • MMB बोट राईडस्, हार्बर टुरिझम, मॅग्नॉक्ज टुरिझम, • हेरीटेज वॉक • नाईट बाजार • केव्हज टूर, संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यान सफारी • मुंबईच्या दुर्मिळ छायाचित्रांचे प्रदर्शन • हेलीकॉप्टर राईड • इन्फ्रास्ट्रक्चर टुरिझम • बॉलिवुड टुरिझम • विंटेज कार प्रदर्शन • मुंबईतील पर्यटन स्थळांची मार्गदर्शक सहलीचे आयोजन • महाराष्ट्र पर्यटनावर आधारित परिसंवाद / चर्चासत्रांचे आयोजन करणे. 	कालावधी)
५.		घोलवड महोत्सव, पालघर (मधाचे गाव, GI व ICH पर्यटन)	पालघर	<ul style="list-style-type: none"> • चिकु आधारित ॲग्रो पर्यटन • लोककला व सांस्कृतिक कार्यक्रम • चिकु व मधावर माहितीसत्र व संवाद • स्थानिक लोककला व सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन • GI, ICH व मध पर्यटनावर आधारित परिसंवाद. 	माहे जानेवारी, २०२६
६.	पुणे	महाबळेश्वर पर्यटन महोत्सव (गिरीस्थान पर्यटन महोत्सव)	सातारा	<ul style="list-style-type: none"> • टेन्ट उभारणी • जलक्रीडा / साहसी उपक्रम • स्थानिक हस्तकला तसेच खाद्यपदार्थ यांची दालन उभारणी. • लेझर शोचे आयोजन • कार्निव्हलचे आयोजन • स्ट्रॉबेरी फार्मची सफर • स्थानिक लोककला व सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन • स्थानिक पर्यटन उद्योजकांसाठी कार्यशाळा/ चर्चासत्रांचे आयोजन 	माहे डिसेंबर, २०२५

				<ul style="list-style-type: none"> पर्यटन क्षेत्राशी निगडीत भागधारकांचा सहभाग असलेल्या स्थानिक पर्यटन स्थळांच्या परिचय सहलीचे आयोजन स्थानिक पर्यटन क्षेत्राशी निगडीत व्यावसायिकांचा पुरस्कार सन्मान सोहळा कार्यक्रमाचे आयोजन करणे. तसेच याच वेळी माचाळ, तोरणमाळ, भंडारदरा, आंबोली व चिखलदरा इत्यादी ठिकाणी प्रसिध्दी व प्रचालनासाठी उत्सवाचे आयोजन 	
७.		कोयना बॅक वॉटर पर्यटन महोत्सव	सातारा	<ul style="list-style-type: none"> टेन्ट, पॉड सॅक्स इ. जलक्रीडा / साहसी उपक्रम (जल, जमिन व हवा) जलक्रीडा स्पर्धा, मॅरेथॉन, वेलनेस, योगा, ट्रेकींग व गिरीभ्रमण स्पर्धा स्थानिक हस्तकला तसेच खाद्यपदार्थ यांची दालन उभारणी. स्थानिक लोककला व सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन स्थानिक पर्यटन उद्योजकांसाठी कार्यशाळा / चर्चासत्रांचे आयोजन पर्यटन क्षेत्राशी निगडीत भागधारकांचा सहभाग असलेल्या स्थानिक पर्यटन स्थळांच्या परिचय सहलीचे आयोजन 	माहे नोव्हेंबर, २०२५
८.		डोंगरी महोत्सव	सातारा	<ul style="list-style-type: none"> राज्यातील पर्यटन स्थळांची व्यापक प्रचार व प्रसिध्दी करणे. सातारा जिल्ह्यातील मधाचे गाव, पुस्तकाचे गाव, स्टॉबेरी महोत्सव, स्थानिक कला व संस्कृती इ. ची व्यापक प्रचार व प्रसिध्दी करणे. 	माहे ऑक्टोबर ते नाव्हेंबर, २०२५
९.	छत्रपती संभाजीनगर	वेरुळ-अजिंठा पर्यटन महोत्सव	छत्रपती संभाजीनगर	<ul style="list-style-type: none"> स्थानिक लोककला व सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन स्थानिक हस्तकला तसेच खाद्यपदार्थ यांची दालन उभारणी. स्थानिक पर्यटन उद्योजकांसाठी कार्यशाळा / चर्चासत्रांचे आयोजन पर्यटन क्षेत्राशी निगडीत भागधारकांचा सहभाग असलेल्या स्थानिक पर्यटन स्थळांच्या परिचय सहलीचे आयोजन पर्यटन स्थळांवर आधारीत छायाचित्रण स्पर्धेचे आयोजन. लेण्यांवर आधारीत लाईव्ह चित्रकला स्पर्धेचे आयोजन. 	माहे डिसेंबर, २०२५
१०.	नागपूर	ऑरेंज पर्यटन महोत्सव	चंद्रपूर	<ul style="list-style-type: none"> स्थानिक लोककला व सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन स्थानिक हस्तकला तसेच खाद्यपदार्थ यांची दालन उभारणी. 	माहे नोव्हेंबर

				<ul style="list-style-type: none"> ● संत्र्यावर आधारीत पाककृती स्पर्धेचे आयोजन ● कार्निव्हलचे आयोजन ● ऑरेंज फार्मची सफर ● गोसीखुर्द जलपर्यटन सफारी ● स्थानिक पर्यटन स्थळांची मार्गदर्शक सहलीचे आयोजन ● महाराष्ट्र पर्यटनावर आधारीत परिसंवाद / चर्चासत्राचे आयोजन करणे. ● वन्यजीव सफारी ● समांतर वर्धा, पवनार व सेवाग्राम येथे प्रसिध्दी व प्रचालनासाठी महोत्सवाचे आयोजन 	२०२५ ते फेब्रुवारी, २०२६
११.		रामटेक पर्यटन महोत्सव	नागपूर	<ul style="list-style-type: none"> ● स्थानिक लोककला व सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन ● स्थानिक हस्तकला तसेच खाद्यपदार्थ यांची दालन उभारणी. ● स्थानिक पर्यटन स्थळांची मार्गदर्शक सहलीचे आयोजन ● महाराष्ट्र पर्यटनावर आधारीत परिसंवाद / चर्चासत्राचे आयोजन करणे. 	दि.१८ ते २० जानेवारी, २०२६
१२.	नाशिक	बारीपाडा आदिवासी महोत्सव	धुळे	<ul style="list-style-type: none"> ● स्थानिक लोककला व सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन ● आदिवासी संस्कृती व वन औषधी प्रदर्शनाचे आयोजन ● पॉडस्, टेंट उभारणी इ. ● स्थानिक हस्तकला तसेच खाद्यपदार्थ यांची दालन उभारणी. ● स्थानिक पर्यटन स्थळांची मार्गदर्शक सहलीचे आयोजन ● महाराष्ट्र पर्यटनावर आधारीत परिसंवाद / चर्चासत्राचे आयोजन करणे. ● जंगल सफारी ● सापूतारा, साल्हेर-मुल्हेर किल्ला सफारी ● बैलगाडी सफारी ● कृषी पर्यटन, ग्रामीण पर्यटन वारसा यांची ओळख करून देणे. 	माहे सप्टेंबर, २०२५
१३.		मान्सून महोत्सव, भंडारदरा	अहमदनगर	<ul style="list-style-type: none"> ● स्थानिक आदिवासी लोककला व सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन ● स्थानिक हस्तकला तसेच खाद्यपदार्थ यांची दालन उभारणी. ● स्थानिक पर्यटन स्थळांची मार्गदर्शक सहल ● सोशल मिडीया प्रभावकांच्या माध्यमातून 'बेस्ट रिलस्' स्पर्धेचे आयोजन ● स्थानिक पर्यटन स्थळांवर आधारीत छायाचित्रण स्पर्धेचे आयोजन 	माहे ऑगस्ट, २०२५

१४.		टॅन्ट महोत्सव, कुंभमेळा नाशिक	नाशिक	<ul style="list-style-type: none"> • टेन्ट उभारणी • टॅम्पल कॉन्क्लेव्ह • स्थानिक हस्तकला तसेच खाद्यपदार्थ यांची दालन उभारणी. • स्थानिक लोककला व सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन • धार्मिक पर्यटन टूर सर्कॉट सहलीचे आयोजन करणे. • गोदावरी घाट येथे महाआरतीचे आयोजन • साहसी उपक्रम राबविणे. • पर्यटन क्षेत्राशी निगडित भागधारकांचा सहभाग असलेल्या स्थानिक पर्यटन स्थळांच्या परिचय सहलीचे आयोजन • नाशिक व सभोवतालच्या पर्यटन स्थळांची मार्गदर्शक सहलीचे आयोजन (शिर्डी, वणी व त्रंबकेश्वर, पंचवटी इ.) • सोशल मिडीया प्रभावकांच्या माध्यमातून 'बेस्ट रिल्स' स्पर्धेचे आयोजन • छायाचित्रण स्पर्धेचे आयोजन • फुड टुरिझम 	माहे ऑक्टोबर, २०२५ पासून ते कुंभमेळा पर्यंत
१५.		सांरगखेडा तोरणमाळ महोत्सव	नंदुरबार	<ul style="list-style-type: none"> • स्थानिक लोककला व सांस्कृतिक महोत्सवाचे आयोजन करणे • स्थानिक हस्तकला व खाद्यपदार्थाची दालन उभारणी • महाराष्ट्र पर्यटनावर आधारीत परिसंवाद / चर्चासत्राचे आयोजन करणे. • पर्यटन विभागाचे प्रसिध्दी स्टॉल उभारणे 	माहे डिसेंबर, २०२५
१६.	अमरावती	लोणार पर्यटन महोत्सव	बुलढाणा	<ul style="list-style-type: none"> • स्थानिक लोककला व सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन • स्थानिक हस्तकला तसेच खाद्यपदार्थ यांची दालन उभारणी. • स्थानिक पर्यटन स्थळांची मार्गदर्शक सहलीचे आयोजन • सोशल मिडीया प्रभावकांच्या माध्यमातून 'बेस्ट रिल्स' स्पर्धेचे आयोजन • छायाचित्रण स्पर्धेचे आयोजन • लाईव्ह चित्रकला स्पर्धेचे आयोजन. • लोणार सरोवरावर आधारीत तज्ञांमार्फत व्याख्यान व चर्चासत्राचे आयोजन करणे. 	माहे जानेवारी, २०२६
१७.		वन्यजीव पर्यटन महोत्सव (ताडोबा, बोर, चिखलदरा, नवेगाव इ.)	चंद्रपूर, गोंदिया, वर्धा, अमरावती	<ul style="list-style-type: none"> • स्थानिक लोककला व सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन • स्थानिक हस्तकला तसेच खाद्यपदार्थ यांची दालन उभारणी. • स्थानिक पर्यटन स्थळांची मार्गदर्शक सहल • वन्य पर्यटन सहल 	माहे फेब्रुवारी- मार्च, २०२६

				<ul style="list-style-type: none"> • वन सफारी • टेन्ट, पॉड सॅक्स इ. • साहसी उपक्रम राबविणे • वाघ गणना उपक्रम • वन्यजीव पाऊलखुणांची ओळख • वन्यजीव पर्यटनावर आधारीत परिसंवाद/ चर्चासत्राचे आयोजन करणे. 	
--	--	--	--	--	--

ब) लघु पर्यटन महोत्सव (सन २०२५-२६)

अ.क्र.	विभाग	महोत्सवाचे नाव	जिल्हा	उपक्रम (Activity)	संभाव्य कालावधी
१.	कोकण	आदिवासी पर्यटन महोत्सव, जव्हार, पालघर	पालघर	<ul style="list-style-type: none"> • स्थानिक लोककला व सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन • आदिवासी संस्कृती व वन औषधी प्रदर्शनाचे आयोजन • स्थानिक हस्तकला तसेच खाद्यपदार्थ यांची दालन उभारणी. • स्थानिक पर्यटन स्थळांची मार्गदर्शक सहलीचे आयोजन • महाराष्ट्र पर्यटनावर आधारीत परिसंवाद / चर्चासत्राचे आयोजन करणे. 	माहे नोव्हेंबर, २०२५
२.		कासव पर्यटन महोत्सव, वेळस	रत्नागिरी	<ul style="list-style-type: none"> • कासव अंडी संगोपन व कासवाच्या पिल्लांना समुद्रात सोडणे उपक्रम राबविणे. • जलक्रीडा / साहसी उपक्रम • टेन्ट उभारणी • स्थानिक हस्तकला तसेच खाद्यपदार्थ यांची दालन उभारणी. • बीच स्वच्छता मोहीम राबविणे. • स्थानिक लोककला व सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन • स्थानिक पर्यटन उद्योजकांसाठी कार्यशाळा / चर्चासत्रांचे आयोजन • छायाचित्रण स्पर्धेचे आयोजन 	माहे मार्च, २०२६
३.		श्रीवर्धन पर्यटन महोत्सव	रायगड	<ul style="list-style-type: none"> • जलक्रीडा / साहसी उपक्रम • स्थानिक हस्तकला तसेच खाद्यपदार्थ यांची दालन उभारणी. • स्थानिक पर्यटन स्थळांची मार्गदर्शक सहल • स्थानिक लोककला व सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन • बीच स्वच्छता मोहीम राबविणे. • स्थानिक पर्यटन उद्योजकांसाठी कार्यशाळा / चर्चासत्रांचे आयोजन 	माहे जानेवारी, २०२६

४.		कर्नाळा पक्षी महोत्सव खारघर पक्षी महोत्सव (Flamingo)	रायगड	<ul style="list-style-type: none"> पक्षी निरीक्षण कार्यक्रम फोटोग्राफी स्पर्धा स्थानिक लोकांचे स्टॉल आयोजन पक्षांच्या प्रवासाबाबत मार्गदर्शन पक्षी पर्यटनावर परिसंवाद 	माहे मार्च, २०२६
५.	पुणे	हिंदवी स्वराज्य महोत्सव, शिवनेरी,	ता. जुन्नर, जि. पुणे	<ul style="list-style-type: none"> साहसी उपक्रम स्थानिक हस्तकला तसेच खाद्यपदार्थ यांची दालन उभारणी. स्थानिक पर्यटन स्थळांची मार्गदर्शक सहल स्थानिक लोककला व सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन महाशिव आरतीचे आयोजन महादुर्ग भ्रमण सोशल मिडीया प्रभावकांच्या माध्यमातून 'बेस्ट रिल्स' स्पर्धेचे आयोजन स्थानिक पर्यटन स्थळांवर आधारीत छायाचित्रण स्पर्धेचे आयोजन बैलगाडी व कुस्ती स्पर्धेचे आयोजन ऐतिहासिक शस्त्रांचे व किल्ल्यांचे छायाचित्रांचे / प्रतिकृतीचे प्रदर्शन लेझर शोचे आयोजन स्थानिक पर्यटन उद्योजकांसाठी कार्यशाळा / चर्चासत्रांचे आयोजन 	दि.१८ ते २० फेब्रुवारी, २०२६
६.		कास पर्यटन महोत्सव, सातारा	सातारा	<ul style="list-style-type: none"> स्थानिक लोककला व सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन स्थानिक हस्तकला तसेच खाद्यपदार्थ यांची दालन उभारणी. कास पठार मार्गदर्शक सहलीचे आयोजन कास पठारावरील पुष्प प्रजातींच्या छायाचित्रांचे प्रदर्शन महाराष्ट्र पर्यटनावर आधारीत परिसंवाद / चर्चासत्राचे आयोजन करणे. 	माहे ऑक्टोबर, २०२५
७.	छत्रपती संभाजीनगर	होट्टल महोत्सव	नांदेड	<ul style="list-style-type: none"> स्थानिक लोककला व सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन स्थानिक हस्तकला तसेच खाद्यपदार्थ यांची दालन उभारणी. स्थानिक पर्यटन स्थळांच्या मार्गदर्शक सहलीचे आयोजन महाराष्ट्र पर्यटनावर आधारीत परिसंवाद / चर्चासत्राचे आयोजन करणे. 	माहे फेब्रुवारी, २०२६
८.		तेर पर्यटन महोत्सव	धाराशिव	<ul style="list-style-type: none"> स्थानिक लोककला व सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन 	

				<ul style="list-style-type: none"> • स्थानिक हस्तकला तसेच खाद्यपदार्थ यांची दालन उभारणी. • स्थानिक पर्यटन स्थळांच्या मार्गदर्शक सहलीचे आयोजन • महाराष्ट्र पर्यटनावर आधारीत परिसंवाद / चर्चासत्राचे आयोजन करणे. 	माहे मार्च, २०२६
९.	नागपूर	बोधलकसा पर्यटन महोत्सव	गोंदिया	<ul style="list-style-type: none"> • स्थानिक लोककला व सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन • स्थानिक हस्तकला तसेच खाद्यपदार्थ यांची दालन उभारणी. • स्थानिक पर्यटन स्थळांच्या मार्गदर्शक सहलीचे आयोजन • महाराष्ट्र पर्यटनावर आधारीत परिसंवाद / चर्चासत्राचे आयोजन करणे. • शालेय विद्यार्थ्यांसाठी तज्ञांच्या मार्गदर्शनाखाली पक्षी निरीक्षणाची कार्यशाळा • स्थानिक जैवविविधतेवर आधारीत तज्ञांच्या व्याख्यानाचे आयोजन 	माहे मार्च, २०२६
१०.	नाशिक	ग्रेप पर्यटन महोत्सव,	नाशिक	<ul style="list-style-type: none"> • स्थानिक लोककला व सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन • स्थानिक हस्तकला तसेच खाद्यपदार्थ यांची दालन उभारणी. • द्राक्ष फार्मची सफर व वाईन टेस्टिंग • स्थानिक पर्यटन स्थळांची मार्गदर्शक सहलीचे आयोजन • महाराष्ट्र पर्यटनावर आधारीत परिसंवाद / चर्चासत्राचे आयोजन करणे. 	माहे मार्च, २०२६
११.	अमरावती	मार्केडेय / काळेश्वर व हरिहरेश्वर महोत्सव	चंद्रपूर, गोंदिया, यवतमाळ, रायगड	<ul style="list-style-type: none"> • स्थानिक लोककला व सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन • स्थानिक हस्तकला तसेच खाद्यपदार्थ यांची दालन उभारणी. • स्थानिक पर्यटन स्थळांच्या मार्गदर्शक सहलीचे आयोजन • मार्केडेय महोत्सव समांतर सेवाग्राम व पवनारच्या प्रसिध्दी व प्रचालनासाठी महोत्सवाचे आयोजन करणे. • महात्मा गांधी व विनोबा भावे यांच्या जीवनावर आधारीत छायाचित्र प्रदर्शन 	माहे मार्च, २०२६
१२.		जागतिक पर्यटन दिन	विभागस्तरावर	<ul style="list-style-type: none"> • सर्व विभागीय पर्यटन संचालनालय कार्यालयाद्वारे जागतिक पर्यटन दिनानिमित्त स्थानिक पातळीवर विविध उपक्रमांचे आयोजन करणे. 	दि.२७ सप्टेंबर
१३.		जागतिक कृषी दिन	विभागस्तरावर	<ul style="list-style-type: none"> • सर्व विभागीय पर्यटन संचालनालय कार्यालयाद्वारे जागतिक कृषी पर्यटन दिनानिमित्त स्थानिक पातळीवर विविध 	दि.१६ मे

				उपक्रमांचे आयोजन करणे.	
१४.		राष्ट्रीय पर्यटन दिन	विभागस्तरावर	<ul style="list-style-type: none"> सर्व विभागीय पर्यटन संचालनालय कार्यालयाद्वारे राष्ट्रीय पर्यटन दिनानिमित्त स्थानिक पातळीवर विविध उपक्रमांचे आयोजन करणे. 	दि. २५ जानेवारी

०२. अटी व शर्ती :-

- सदर परिपत्रकान्वये देण्यात येणारे निर्देश महोत्सवांचे प्रभावीपणे नियोजन होण्यासाठी असून याबाबत प्रशासकीय व वित्तीय मान्यतेचे आदेश स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येतील. त्यानुसार, सदर दिनदर्शिकेतील प्रत्येक महोत्सवास मंजूरी देण्याबाबत बाबनिहाय खर्चाचे प्रस्ताव पर्यटन संचालनालयामार्फत विभागास स्वतंत्रपणे मान्यतेस्तव सादर करण्यात यावेत.
- सदर दिनदर्शिकेतील महोत्सवाचे ठिकाण व तारीख संभाव्य स्वरूपाची असून त्यामध्ये आवश्यकतेनुसार सुधारणा करण्यात येतील.
- सदर दिनदर्शिकेतील महोत्सवामध्ये आवश्यकतेनुसार इतर महोत्सव समाविष्ट करण्यात येतील किंवा वगळण्यात येतील.

०३. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्यांचा संकेतांक २०२५०८२०१६३९५९८६२३ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षात्कृत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(संतोष जया विठ्ठल रोकडे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

- मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
- मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- मा. उप मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- मा. मंत्री (पर्यटन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- मा. राज्यमंत्री (पर्यटन) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- प्रधान सचिव, पर्यटन यांचे स्वीय सहायक
- महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई
- महालेखापाल, महाराष्ट्र - १, (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई.
- महालेखापाल, महाराष्ट्र - २, (लेखा परीक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता), नागपूर.
- महालेखापाल (स्थानिक निकाय लेखापरीक्षा व लेखा), मुंबई.

११. संचालक, पर्यटन संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
१२. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ, मुंबई.
१३. सर्व विभागीय आयुक्त
१४. सर्व जिल्हाधिकारी
१५. सर्व जिल्हा नियोजन अधिकारी
१६. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
१७. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
१८. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
१९. नियोजन विभाग (कार्यासन-१४११/१४४४), मंत्रालय, मुंबई.
२०. वित्त विभाग (का.व्यय-१५/अर्थ-११) मंत्रालय, मुंबई.
२१. सामान्य प्रशासन विभाग, का.३४
२२. अवर सचिव, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग (अर्थसंकल्प शाखा), मंत्रालय, मुंबई.
२३. निवडनस्ती (पर्यटन-३)
